

Cantata coral

Arcàdia

Cantata per a 4 cors
(Cor infantil, Cor de veus blanques,
cor d'homes i cor mixt),
congregació i petit conjunt instrumental

Text de Miquel DescLOT
Música de Jordi Domènech

Cantata coral Arcàdia

1a edició: octubre 2010

© Jordi Domènech

© DINSIC Publicacions Musicals, S.L.
Santa Anna. 10, E 3a - 08002 Barcelona

Disseny coberta: Ludovica Mosca

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès a: DINSIC PRINT

Dipòsit legal: B-34094-2010

ISMN: 979-0-69210-661-6

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprografia i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.
Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona
Tel. 00 34-93.318.06.05 - Fax 00 34-93.412.05.01
e-mail: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com - www.dinsic.es - www.dinsic.cat

El mite del diluvi, càstig i regeneració, de presència tan important a la literatura sagrada jueva i a la literatura babilònica, és en realitat un mite universal. Ha desvetllat pertot tanta fascinació que no ha deixat mai d'inspirar llegendes i ficcions artístiques de tota mena (literàries, pictòriques, musicals, cinematogràfiques...) arreu del món, des de les sublims pintures de Miquel Àngel a la volta de la Capella Sixtina fins a les novel·les d'entreteniment sobre Indiana Jones, passant pels anònims misteris medievals o l'ambiciosa música d'Igor Stravinsky o Benjamin Britten.

A l'hora de fer plans per a una nova cantata coral, en Jordi Domènech i jo vam pensar de recórrer també nosaltres al vell mite del diluvi per donar una explicació venerable a la creació humana dels mons d'imaginació, dels petits paradisos de les obres d'art, que al llarg dels segles ens han donat recer contra les insatisfaccions, les frustracions i els anhels incerts de la nostra vida terrenal. Un món imaginari que vam fer derivar del seguici de Noè durant el diluvi i que vam personalitzar en algunes de les criatures de ficció més conegudes de la història d'Occident.

Com que era evident que Noè no s'hauria pogut endur en una sola arca una mostra de tot el que vivia a la terra, ens vam inventar un autèntic comboi de cinc grans naus, cinc arques, comandades pel vell Noè i els tres fills que li atribueix el text bíblic, Sem, Cam i Jàfet, i encara un quart fill que ens vam imaginar pel nostre compte (i que va merèixer el nom d'Àngel, en record del guardià del Jardí d'Edèn, el Paradís Terrenal del llibre del *Gènesi*).

En la nova ficció, la força catastròfica del diluvi separa i dispersa les cinc arques, que troben sengles rumbos propis. La de Noè cap a ponent, cap a l'occident, on arribarà amb les bèsties que seran pròpies d'Amèrica; la de Jàfet cap a tramuntana, cap al nord, on s'instal·larà amb les bèsties que llavors seran pròpies d'Europa; la de Cam baixa cap a migjorn, cap al sud, on es plantarà amb les bèsties que esdevindran pròpies de l'Àfrica; i la de Sem es desplaça cap a llevant, cap a l'orient, on finalment farà port amb les bèsties que resultaran pròpies de l'Àsia. I la cinquena arca? On pot anar la nau d'Àngel? Esgotats els quatre punts cardinals, l'arca d'Àngel troba un rumb inconegut i fa proa a un gegantí arc al cel, un arc iris que sembla que els franquegi l'entrada a un refugi de repòs. En efecte, un cop passada aquella arcada, la nau es troba en una terra aparentment fora de la dimensió geogràfica dels punts cardinals, i Àngel hi desembarca amb les seves criatures, que poblaran el nou món per sempre i hi esdevindran endèmiques. Aquest nou món, enllà del nostre, habitat per criatures que als ulls dels humans terrenals han de semblar inevitablement fantàstiques, és el paradís de la ficció, un paradís accessible només a través del passatge de la imaginació, una facultat humana tan excelsa i important com la intel·ligència.

La segona part de la cantata se centra en una visita a alguns d'aquests habitants oblidats de la terra de la ficció, com a expansió pintoresca de turisme literari per una mena de parc criptozoològic. El Centaure de la mitologia clàssica grecolatina, la Sirena de diverses mitologies (inclosa la catalana, per intervenció memorable de Joan Maragall), el Ieti de la mitologia de l'Himàlaia, l'antropofàgica Mantícora de la mitologia persa, el sanguinolent Vampir de la mitologia dels Càrpats, l'Unicorn de la mitologia de l'Índia trasplantat amb èxit a la mitologia medieval europea, etcètera.

Així com la primera part de la cantata es clou amb un lament de les víctimes del daltabaix del diluvi, la segona es tanca amb una celebració del nou món descobert per Àngel, el continent imaginari on ens és donat de ser feliços per uns moments no gens imaginats.

Miquel DescLOT
Estiu del 2010

Aquesta arca és, de totes les peces que he escrit, la que més m'ha costat de fer arribar a port. Primer, per la seva llargària i segon, perquè, malgrat que es podria comparar a nivell d'efectius amb "Les dotze van socant", a diferència d'aquesta només hi ha dues melodies manllevades: els dos himnes.

A continuació us dono unes recomanacions abans d'abordar (mai millor dit) aquesta cantata. Hi ha un moment empipador a *El Ieti i la Salamandra* (núm. 10): l'acord anacrúsic a l'inici de la melodia s'hauria de fer molt ràpid i, per anar bé, afinat. Us proposo dues solucions si veieu que als vostres xics no els queda l'entrada ben polida: fer només la nota inferior de l'acord (les altres ja les fan els instruments o el piano) o, tal com m'ha suggerit una directora amiga, dividir el cor en dos: un petit grup que fa l'acord i un *tutti* que fa la melodia. A *El Vampir i el Licantrop* (núm. 13) he escrit una part per a *darbuka*, molt ètnica però repetitiva, esperant que el percussionista animi la festa de manera improvisada. Encara que no permet tanta disbauxa com "Les dotze van sonant" perquè no té tantes possibilitats de combinar els diversos cors, tingueu present que podeu organitzar els *tutti* segons els vostres efectius. Per exemple, la tercera estrofa d'*El cant de les criatures* (núm. 5) podeu fer-la només amb el cor mixt o confeccionar un supercor amb tots els efectius que teniu a l'escenari. (Potser no seria la millor idea, perquè just aquesta estrofa és escrita de manera íntima i en piano, però així sabeu què vull dir).

El final de la cantata fa servir un baix extret d'una cantata de Bach, la 154, on aquesta part acompanya un solo de contralt que m'ha donat grans alegries. Com a homenatge al cantor (i perquè m'anava de meravella) l'he posat aquí, acompanyat i acompanyant els goigs de la verge del meu poble.

Per acomiadar-me, un record per a en Cèsar Femenia, que m'ha assessorat amb la part per a la trompeta, i per a en Marc Casas, artífex de molts dels efectes de la partitura, amb la percussió. I també per a en Miquel Desclot, perquè sóc molt pesat. A tots ells, moltes gràcies. I a vosaltres: bona arca!

Jordi Domènech

Sibil·la, Estiu 2010

Dedicada a tots els amics de la música de Manlleu, que en són molts i fidels,
i a l'associació "Amics de la Música" nascuda ja agambada, com Atenea

La cantata coral “Arcàdia” fou encarregada per l’Associació “Amics de la música de Manlleu”, fundada l’any 2009, en motiu de la cloenda del XX Aniversari del Cicle de Concerts de Manlleu.

La partitura s’estrenarà a Manlleu, a la Parròquia de Santa Maria, el desembre de 2010, amb la participació del Cor Infantil de l’Escola Municipal de Música de Manlleu, Nàïades-Cor de Noies, Cord’Homes, Coral Regina i Coral Canigó, a més de cantaires de Serpencanta i altres cors de la comarca com a congregació, dirigits tots per Jordi Lluch.

CANTATA CORAL

ARCÀDIA

Cantata per a 4 cors
(Cor infantil, Cor de veus blanques,
cor d'homes i cor mixt),
congregació i petit conjunt instrumental

VERSIÓ PER A PIANO I PERCUSSIÓ*

PART I

1. El diluvi (Cor mixt i Cor infantil) 8
2. Perduts en la tempesta (Cor mixt) 13
3. Els cinc destins (Cor mixt, Cor de veus blanques i Cor d'homes) 21
4. Les arque (Cor de veus blanques) 24
5. Cant de les criatures (Tutti i congregació) 27

II PART

6. Un arc per a una arca (Cor infantil i Cor mixt) 32
7. Fora del mapa (Cor infantil i cor mixt) 37
8. El desembarcament (Conjunt instrumental) 39
La joia de les altres criatures
9. La Sirena i el Centaure (Cor de veus blanques i cor d'homes) 42
10. El Ieti i la Salamandra (Cor infantil) 46
11. El Griu, el Basilisc, el Drac i la Manticora (Cor d'homes) 49
12. La Verge i l'Unicorn (Cor de veus blanques) 55
13. El Vampir i el Licantrop. Dansa turca (Cor infantil) 57
14. El Fènix (Cor mixt) 63
15. El Paradís terrenal, amb Àngel (Tutti i congregació) 68

*Percussió: marimba, glockenspiel, darbouka, caixa, 3 woodblocks, triangle, plats, pandereta i fuet.

Durada: 50 minuts

PART I

1. El diluvi

(Cor mixt i Cor infantil)

Lent ♩ = 46 **Allegro** (♩ = 68)

Cor infantil

Soprano

Alto

Tenor

Bass

Percussió

Caixa

pp

sfz

Marimba

Piano

sfz *mf*

CADENZA

5

Lent **Molto allegro**

p *fff*

8

Lent **Molto allegro** **Lent** **Molto allegro**

f *mf* *mf*

The musical score is written for a mixed choir and children's choir. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor, Bass) and the children's choir part are all in 4/4 time. The piano part is in 4/4 time and includes a cadenza section. The percussion part includes a section for the 'Caixa' (drum) and a section for the 'Marimba'. The score is marked with various dynamics and articulations, including *sfz*, *mf*, *p*, *fff*, and *f*. The tempo changes from **Lent** (♩ = 46) to **Allegro** (♩ = 68). The score is divided into measures, with measure numbers 5 and 8 indicated. The piano part includes a section labeled 'CADENZA'.

83

C.

Mba.

(8va) - - -

(mateix tempo de l'inici)

mf

2. Perduts en la tempesta

(Cor mixt)

Allegro (M.M. ♩ = c. 120)

91

mp

f

sfz

sfz

94

f

f

f

f

Es - cla - ten les mil llen-gües de les

Es - cla - ten les mil llen-gües de les

Es - cla - ten les mil llen-gües de les

Es - cla - ten les mil llen-gües de les

sfz

ff

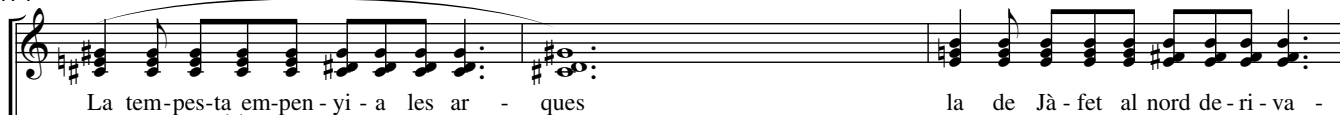
3. Els cinc destins

(Cor mixt, Cor de veus blanques i Cor d'homes)

Encara més lent (♩. = c. 56)

COR DE VEUS BLANQUES

171 *p* molt lligat i tranquil

C.

COR MIXT

Contralts

p

per cinc vi-es de mar di-fe-rents:

Baixos

p

per cinc vi-es de mar di-fe-rents:

COR D'HOMES

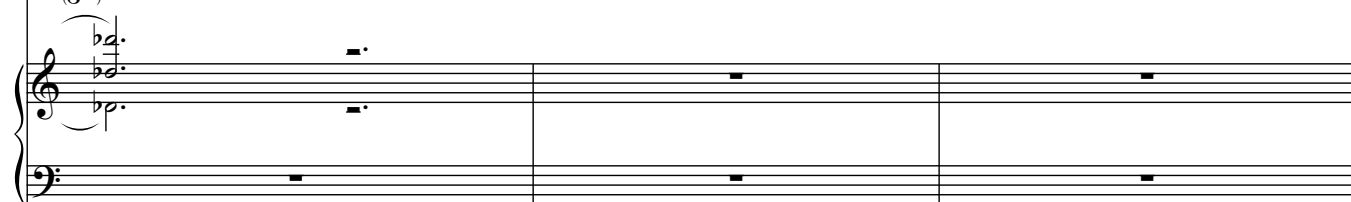
p

La tem-pes-ta em-pen-yi-a les ar-ques

la de Jà-fet al nord de-ri-va-

Mba.

(8va) - - - ,

174

p

va

La de Cam per mig-jorn es per-di - a

Sopranos

amb les fo-ques i els rens en-tre vents.

p

amb els llo-ros, els nyus i els lle-ons,

C.

Tenors

amb les fo-ques i els rens en-tre vents.

p

amb els llo-ros, els nyus i els lle-ons,

va

La de Cam per mig-jorn es per-di - a

4. Les arques

(Cor de veus blanques)

205 **Allegro** (M.M. $\text{♩} = \text{c. } 120$)

C. *p* *>* No-è, _____ No-è. _____

mf

Perc. Triangle (només a la repetició)

pp 8va

El vell No-è, als seus sis-cents anys, bas-
La gros-sa, per me-nar-la ell en per-

p

210 *p*

C. *>* No-è, _____ No-è. _____ No-è, _____ No-è. _____

ti - a, _____ se-guint el ma-na-ment des - cre-a - dor, _____
so - na, _____ les al - tres, per als fills i els _____ seus in - fants: _____

215

C. _____ *>* No-è, _____ No-è. _____

cinc ar-ques, per a ell i _____ la fi-lla - da _____ i tot el que vi-vi-a al món ro -
Sem, Cam i Jà-fet a les _____ tres pri-me - res, _____ i Àn-gel a l'úl-ti-ma, re - re els _____ ger -

p

5. Cant de les criatures

(Tutti i congregació)

Melodia antiga anglesa: All people that on earth do dwell

252 **Lent i solemne** $\text{♩} = 56$

mp

257

262

TOTS $\text{♩} = \text{♩}$

268 **f**

Glock

Els que a la Ter-ra hem fet ar - rel, _____ vo - lant, ne - dant o

ff

278

Glock

ca - mi - nant, _____ al - cem al so - bi - rà del Cel _____

II PART

6. Un arc per a una arca

(Cor infantil i Cor mixt)

Moderato (♩. = c. 90)

(woodblock; accelerando amb l'efecte "cau la tapa d'olla")

Percussió

Piano

Més lent (♩. = c. 65)

COR INFANTIL

Pno.

400

L'ar-ca d'Àn-gel se-gui - a

404

— u-na al-tra ru-ta fin lla - vors in-sa-bu - da — de tot-hom, i ar-ri - ba-va, en-tre som - nis, —
i ar-ri - ba-va, en-tre som -

7. Fora del mapa

(Cor infantil i cor mixt)

443

COR INFANTIL

p ca-pi-tà del ____ vai-

Àn-gel és el pri-mer de to-car ter-ra, ____

f *simile* *p*

451

cresc. i animant

xell, a-lli-be-ra el ____ por-tell.

i quan veu que els pe-rills ja no els a-guai-ten ____ Van sor-tint de la nau les cri-a-

mf

pp *cresc. poc a poc*

Caixa

mf *cresc. poc a poc*

Pno.

457

que li han con-fi-at to-tes can-ten ____ de

tu-res ____ i, en sen-tir-se vi-vents i a-lli-be-ra-des, ____

Pno.

8. El desembarcament

(Conjunt instrumental)

Allegro (M.M. ♩. = c. 90)

475

vi.
vi.
vi.
vi.
8 vi.
ff
Plat
Pno. *ff marcadissim*
480
486
492
p

LA JOIA DE LES ALTRES CRIATURES

9. La Sirena i el Centaure

(Cor de veus blanques i cor d'homes)

Allegro (M.M. ♩ = c. 116)

539 *Glockenspiel*

Glock *mf* *solo*

8va

Pno. *mp*

549

Glock *sf*

561

Glock (accel. i cresc ad lib.) *sf*

573

COR DE VEUS BLANQUES

mf Bai-xa, a - cos-ta't a la ri - ba, per-què et ve - gi més de

mf Bai-xa, a - cos-ta't a la ri - ba, per-què et ve - gi més de

Glock *sf*

Pno. *mf* *p*

14. El Fènix

(Cor mixt)

Lent (♩=60)

966

ppp

B.C. _____ B.C. _____

mp

Quan em sà - pi-ga a-ca-bat, com per brui-xa en-te-sa, i amb la ur-gent ne-ces-si -

ppp

B.C. _____ B.C. _____

ppp

B.C. _____ B.C. _____

Pno.

ppp

972

mf

mo-ri - ré _____ car-bo-nit - zat a la cres - ta

mf

tat de la jo-ve - ne - sa, _____ mo-ri - ré _____ car-bo-nit - zat a la cres - ta

mf

B.C. _____ mo-ri - ré _____ car-bo-nit - zat a la cres - ta

mf

B.C. _____ mo-ri - ré _____ car-bo-nit - zat a la cres - ta

8va

Pno.

p

mf

15. El Paradís terrenal, amb Àngel

(Tutti i congregació)

Moderato lent (♩. = c. 58)

accel.

1024

Mba.

(aquest tema és extret de la cantata 154 de Bach)

Pno.

8va

p

1033

Mba.

8va

Pno.

8va

1041

Mba.

8va

Pno.

8va

1049

Mba.

8va

Pno.